

ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ ΒΟΛΟΥ

ΑΦΙΕΡΩΜΑ
ΣΤΗ
ΜΟΥΣΙΚΗ
ΤΟΥ ΜΙΚΗ ΘΕΟΔΩΡΑΚΗ

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ
ΔΗΜΟΥ ΒΟΛΟΥ

Α' ΜΕΡΟΣ

● **ΤΕΣΣΕΡΙΣ ΕΠΙΤΑΦΙΟΙ**

- 1) Χείλι μου μωσοχομριστό
- 2) Μέρα Μαγιού
- 3) Βασίλειψες αστέρι μου
- 4) Στο παραθύρι σου στεκόσσουν.

Μεταγραφή για κιθάρα του STANLEY MYERS

Κιθάρα: ΚΩΣΤΑΣ ΚΟΤΣΙΩΛΗΣ

- 1) Το Ναυάγιο (ποίηση Μ. Αναγνωστάκη)
- 2) Μες την κλειστή μοναξιά μου
(ποίηση Μ. Αναγνωστάκη)
- 3) Έλα κρυφά (ποίηση Δήμητρα Μαντά)
- 4) Θεε να ζεις απ' τις γυναίκες (Μπ. Μπήαν)
- 5) Τον Σεπτέμβριο θυμάμαι (Μπ. Μπήαν)

Τραγούδι: ΠΕΤΡΟΣ ΠΑΝΔΗΣ

Πιάνο : Γιάννης Ζερβίδης

● **ΕΠΙΤΑΦΙΟΣ σε ποίηση ΓΙΑΝΝΗ ΡΙΤΣΟΥ**

- 1) Που πέταξε το αγόρι μου
- 2) Χείλι μου μωσοχομριστό
- 3) Μέρα μαγιού μου μίσειψες
- 4) Βασίλειψες αστέρι μου
- 5) Νάχα τ' θάνατο νερό
- 6) Στο παραθύρι στέκω σου
- 7) Ήσουν καλός ήσουν γλυκός
- 8) Γλυκέ μου συ δεν χάθηκες

Μαντολίνο — βιολί: Βύρων Καμάλης
φλογέρα — φισσαρμόνικα: Μάνος Αβαράκης

Βιολοντσέλο: Χρήστος Σφέτσας

Κρουστά: Χρήστος Λιάτσας

Πιάνο: Γιώργος Κουρουπός

Τραγούδι: ΣΠΥΡΟΣ ΣΑΚΚΑΣ

Ενορχήστρωση — Διεύθυνση ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΟΥΡΟΥΠΟΣ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Α ΜΕΡΟΣ

● ΤΕΣΣΕΡΙΣ ΕΠΙΤΑΦΙΟΙ

- 1) Χείρι μου μοσχομυριστό
- 2) Μέρα Μαγιά
- 3) Βασιλέμες αστέρι μου
- 4) Στο παραθύρι σου στεκόσουν.

Μεταγραφή για κithάρα του STANLEY MYERS
Κithάρα: ΚΩΣΤΑΣ ΚΟΤΣΙΩΝΗΣ

- 1) Το Νουάγιο (ποίησις Μ. Αναγνωστάκη)
- 2) Μας την κλειστή μοναξιά μου
(ποίησις Μ. Αναγνωστάκη)
- 3) Έλα κρυφά (ποίησις Δήμητρα Μαντζ)
- 4) Θεε να ζεις απ' τις γυναίκες (Μη. Μήνιν)
- 5) Τον Σεπτέμβριο θυμάμαι (Μη. Μήνιν)

Τραγούδι: ΠΕΤΡΟΣ ΠΑΝΔΗΣ
Πιάνο: Γιάννης Σερβίδης

● ΕΠΙΤΑΦΙΟΣ σε ποίηση ΓΙΑΝΝΗ ΡΙΤΣΟΥ

- 1) Που πέταξε το αγόρι μου
- 2) Χείρι μου μοσχομυριστό
- 3) Μέρα μαγιά μου μισέμες
- 4) Βασιλέμες αστέρι μου
- 5) Μάχα τ' αδάντο νερό
- 6) Στο παραθύρι στέκω σου
- 7) Ήσουν καλός ήσουν γλυκός
- 8) Γλυκέ μου ου δεν χάθηκες

Μανταλίνο — βιολί: Βύρων Καμάλης
φλογέρα — φισσαρόνικα: Μάνος Αδαράκης
βιολονταέλο: Χρήστος Σφέτσας
Κρουστά: Χρήστος Λιάτσος
Πιάνο: Γιώργος Κουρουκίδης

Τραγούδι: ΣΠΥΡΟΣ ΣΑΚΚΑΣ
Ενορχήστρωση — Διεύθυνση: ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΟΥΡΟΥΠΟΣ

Β ΜΕΡΟΣ

ΑΡΧΕΙΟ ΜΙΚΗ ΘΕΟΔΩΡΑΚΗ

● ΤΡΕΙΣ ΚΥΚΛΟΙ ΤΡΑΓΟΥΔΙΩΝ

α. — ΕΠΙΦΑΝΕΙΑ (ποίησις Γ. Σεφέρη)

Άρνηση
Κρήτσα την ζωή μου
Άνθη της πέτρας
Μέσα στις θαλασσινές ηγίες

β. — ΜΑΟΥΤΧΑΟΥΖΕΝ (Ι. Κομνηνέλλη)

Άμα ασμάτων
Ο Αντώνης
Ο δραπετής
Όταν τελειώσει ο πόλεμος
Τι ώρακι που είναι η αγάπη μου

γ. — ΠΟΛΙΤΕΙΑ (ποίησις Γιάννη Θεοδωράκη)

Όμορφη πόλη
Δακρυμένο μάτι
Αυγή σφραγή
Χαθήκα

Τραγουδο το οσλοιακό φωνητικό συγκρότημα

-ΟΙ ΤΡΑΓΟΥΔΙΣΤΕΣ-
Διευθύνει ο ΑΝΤΩΝΗΣ ΚΟΝΤΟΓΕΡΓΙΟΥ

Ο ΒΑΡΔΟΣ ΤΗΣ ΡΩΜΙΟΣΥΝΗΣ

ΕΝΑ το χελιδόνι κι η Άνοιξη ακριθή. ΕΝΑΣ ο Θεοδωράκης κι η Τέχνη του χρυσή άνοιξη άφρατη, καταυγάζει πέρο ως πέρο το τοπίο της σύγχρονης Ελληνικής Μουσικής' ποταμός έργων συμφωνικών, ορατορίων, μπαλέτων, συνθέσεων για το αρχαίο δράμα' ικανός τραγουδιών επικών, λυρικών, ερωτικών, λαϊκών.

Βάρδος και Κάντορας απαράμιλλος των πόθων· των καμών και των Παθών της Ρωμιοσύνης' μαχητής ακατάβλητος υραίων αγώνων, πάντα πλάσι στο λαό.

Στο ένα φυλλοκάρφι του ο Μεσσιάν, ο Μηνιόκο, ο Ανεσάν — η Δύση' στο άλλο ο Φλοκώτης Οικονομίδης, το βυζαντινό μέλος, το δημοτικό τραγούδι· το λαϊκό άσμα — η Ελλάδα.

Θεόπεμπτος ομιλητής του ελληνικού λαού με τους μεγάλους ποιητές του — Σολωμό, Κάλδο, Σκελενό, Βάρναλη, Σεφέρη, Ρίτσο, Ελύτη. Στους ήρωες τους ανακάλυψε μελωδίες εξίσους, ήχους μοναδικούς' κι έδωσε κι άλλα τέτοια μουσικά κατόρθωματα κι απ' τη μεγάλη Έθνη ποίηση' από το Λόρκα και το Νερούδα.

Τον τραγουδούσε όλος ο κόσμος. Κι οι αναρριχητοί θαυμαστές του πληθυσσαν τόσο κοντά του, που τους είναι αδύνατον να συλλάθουν το τέρπαστο μέγεθος της πνευματικής του προσωπικότητας. Δημιουργοί μεγαλοεπίσεων σαν το Μίκη Θεοδωράκη γεννηάνται, σ' ένα τυχερό τόπο, μόνο μια φορά κάθε εκατό χρόνια.

Γ. Κ. ΠΗΛΙΧΟΣ

« Ο ΕΠΙΤΑΦΙΟΣ »

Θυμάμαι — είμουν τότε πολύ νέος κι η Ελλάδα μόλις άρχιζε να συνέρχεται από τις φοβερές πληγές του πολέμου και του εμφύλιου — την ημέρα που κάποιος φίλος μου έφερε τον δίσκο με τα τραγούδια του «Επιτάφιου» του Μίκη Θεοδωράκη, παιγμένα από τον Μάνο Χατζηδάκι με τη Νάνα Μούσχουρη.

Αυτό το άκουσμα έπαιξε, νομίζω, καθοριστικό ρόλο στην μετέπειτα στάση μου απέναντι στο νεοελληνικό τραγούδι. Ανακάλυψα πόση ομορφιά, μαγεία κι αληθινή συγκίνηση μπορεί να περικλείει μια απλή μελωδία. Γνώριζα βέβαια από τότε το μεγαλείο του δημοτικού μας τραγουδιού, υπήρχε όμως ένα χάσμα ανάμεσα σ' αυτό και στο ελαφρό τραγούδι της εποχής. Αυτό ακριβώς το χάσμα καταργούσε ο «Επιτάφιος». Ήταν καινούργιος και παλιός συγχρόνως, ήταν το χθές και το σήμερα συμφιλιωμένα.

Έτσι, σε συνδυασμό με μερικά προγενέστερα πολύ όμορφα τραγούδια του Μάνου Χατζηδάκι που είχαν αρχίσει να γίνονται γνωστά, άρχισα κι εγώ να διαμορφώνω το προσωπικό μου γούστο, θεραπεύοντας μια για πάντα τα συμπλέγματα που μου δημιουργούσε η κλασσική μουσική, την οποία συνέχισα ωστόσο να καλλιερρώ με πάθος.

Αργότερα ο Θεοδωράκης έδωσε μια δική του λαϊκότερη εκδοχή του έργου του, με την αδρή φωνή του Γρηγόρη Μπιθικώτση. Σίγουρα αυτό το άκουσμα ταίριαζε καλύτερα στις αισθητικές επιλογές της εποχής, με την χρήση του μπουζουκιού, τον υπερτονισμό του ρυθμού και γενικά την απέριτη εκφραστικότητα της λαϊκής μουσικής. Ήταν άλλωστε μια στάση που συμβάδιζε με τις γενικότερες προοδευτικές πολιτικο - κοινωνικές ανησυχίες της εποχής.

Επειδή όμως τα μεγάλα έργα έχουν την ικανότητα να ξεπερνούν τα αισθητικά πλαίσια της εποχής τους, κι επειδή πιστεύω ειλικρινά πως η ομορφιά, αλλά και η ελληνικότητα των μελωδιών του «Επιτάφιου» βρίσκονται πολύ πέρα από την ενορχήστρωσή τους, θα ήθελα κι εγώ, τριάντα περίπου χρόνια μετά την πρώτη παρουσίαση του έργου, τώρα δηλαδή που η χειρονομία αντίστασης στο «Έξενος» και στο «έντεχνο» μοιάζει λιγότερο αναγκαία, να επιχειρήσω μια πιο αφαιρετική ερμηνεία, που να αναδεικνύει ακόμα καθαρότερα τη μελωδία και το πάντρεμά της με τον εξάισιο στίχο του Γιάννη Ρίτσου.

Χρησιμοποιώ μόνο πέντε όργανα (μαντολίνο, φλογέρα, φουσαρμόνικα, βιολοντσέλο, πιάνο και κρουστά) ενώ το βάρος της ερμηνείας των τραγουδιών πέφτει στη φωνή του Σπύρου Σακκά - μια καλλιεργημένη φωνή, που μπόρεσε ωστόσο να υπηρετήσει με τον καλύτερο δυνατό τρόπο και το σύγχρονο ελληνικό τραγούδι.

Γιώργος Κουρουπός